

Dosarul nr. 3ra-840/22
2-21043465-01-3ra-15082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

5 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni
„Nicoleta Lux”

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a
Societății pe Acțiuni „Nicoleta Lux” împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța
Alimentelor cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și
obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil

împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul depus de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, casată
integral hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și emisă
o nouă decizie, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea

constată:

La 24 martie 2021, prin intermediul poștei electronice și la 2 aprilie 2021, la
Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, SA „Nicoleta Lux” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu privire la
contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului
administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii a invocat că la 9 februarie 2021, SRL „Nicoleta Lux” a
depus cerere prealabilă la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor,
înregistrată sub nr. 164, privind prelungirea certificatelor de reînregistrare a
produselor farmaceutice de uz veterinar pe un termen nelimitat, și anume,
reînregistrarea medicamentelor cu indicarea seriilor și nr. de înregistrare a 22 de
medicamente achiziționate și importate, dintre care 8 medicamente au fost
reînregistrate de două ori (producător firma Invesa, Spania), 5 produse din Germania
înregistrate și reînregistrate și 28 de produse/medicamente (producător firma

Interchimie, Olanda), în total 55 de produse din 3 țări europene. Lista de medicamente a fost anexată la cererea prealabilă, ca parte integrantă a acesteia.

A comunicat că a primit de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor răspunsul nr. 01-6/439 din 25 februarie 2021, prin care i-a fost comunicat despre obligativitatea conformării cerințelor prevăzute în Legea nr. 119 din 17 februarie 2019 cu privire la medicamentele de uz veterinar, cu scopul plasării pe piață, deoarece Legea nr. 221/2007, la care a făcut referire a fost abrogată în totalitate la 17 februarie 2019, respectiv s-au stabilit prevederi separate pentru medicamente de uz veterinar prin Legea nr. 119/2018.

La 16 martie 2021, de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a fost recepționată cererea prealabilă din 16 martie 2021, înregistrată cu nr. 331, prin care SRL „Nicoleta Lux” a solicitat reînregistrarea medicamentelor și prelungirea certificatelor de înregistrare a medicamentelor de uz veterinar la 67 de produse: 10 produse achiziționate de la firma Invesa (Livisto), Spania, 8 produse medicamentoase de la Firma Bayer Animal Health GmbH, Leverkusen, Germania, 12 produse de la producător Firma Interchimie, Olanda, 25 produse achiziționate de la Firma Intervet Internațional, Olanda, un produs - vaccin de la producător din Rusia, Firma Avivac, 7 produse de la Firma Romvac, România, 3 produse de la Firma CevaSante Animale, Franța și un produs de la producător din România SC Crida Pharm SRL, în total 67 de produse.

A menționat reclamanta că la cererile prelabile a recepționat refuzul prin care, „reieșind din faptul că cerințele pentru plasarea pe piață, înregistrarea/reînregistrarea a produselor farmaceutice de uz veterinar s-au schimbat din 17 februarie 2019, Agenția demarează procedura de înregistrare/certificare conform noilor prevederi. Pentru produsele care dispuneau de certificat valabil la data indicată, procedura urmează să demareze la expirarea valabilității actului permisiv, adică la momentul depunerii cererii pentru obținerea certificatului (inclusiv și pentru cele înregistrate anterior după expirarea valabilității certificatului) se verifică conformitatea medicamentelor de uz veterinar cu legislația în vigoare, cu riscurile emergente, cu rezultatele noi ale diverselor studii, cu eventualele reacții adverse raportate în țară sau peste hotare, prezentând câteva noi exemple de cerințe legale apărute în ultimul timp, obligativitatea înregistrării produsului în țara locului de fabricație, pentru produsele destinate tratamentului animalelor de la care se obțin produse alimentare, este obligatoriu ca substanțele active ale acestora să se regăsească/să aibă limitele reziduale maxime stabilite în lista substanțelor active din punct de vedere farmacologic și clasificarea lor în funcție de limitele reziduale maxime din produsele alimentare de origine animală, interdicții de înregistrare ale anumitor substanțe active interzise pentru anumite animale la care se obțin produse alimentare, interdicții de administrare a antimicrobienilor ca stimulator al creșterii, restricții specifice aplicabile vaccinurilor contra bolii de Newcastle și altele”.

A invocat că, necătând la faptul înregistrării/reînregistrării lor anterioare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 221 din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară, situație ce duce la decăderea lor de la o nouă înregistrare/reînregistrare.

Astfel, medicamentele enumerate supra înregistrate și reînregistrate de ANSA – autoritatea responsabilă de înregistrare, aplicând principiul neretroactivității legislației civile, urma să se conducă de prevederile Legii nr. 221/2007 și să nu aplice Legea nr. 119/2018, or această lege nu are putere retroactivă.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 221 din 19 octombrie 2007, modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actelor permissive în domeniul sanitar veterinar prevăzute de prezenta lege pentru agenții economici, se stabilește de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

A evidențiat că, întrucât înregistrarea/reînregistrarea medicamentelor a avut loc până la aprobarea Legii nr. 119 din 5 iulie 2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar, când au fost abrogate articolele 37¹-37¹² din Legea nr. 221/2007, este inevitabilă respectarea etapelor de reînregistrarea produsului farmaceutic de uz veterinar de la acel moment, or potrivit prevederilor art. 37 din Legea nr. 221/2007, după modificările din anul 2013, este indicat că Agenția elaborează și prezintă spre aprobare Guvernului cerințele sanitar-veterinare pentru testarea, omologarea, înregistrarea, producerea, depozitarea, transportul, comercializarea, utilizarea, importul, exportul și comerțul cu produse medicinale veterinare.

Potrivit prevederilor art. 37 din Legea nr. 221/2007, după modificările din 5 iulie 2018, condițiile și procedura de înregistrare de stat, fabricație, import, export, depozitare, distribuție și eliberare a medicamentelor de uz veterinar în scopul introducerii lor pe piața Republicii Moldova, sunt stabilite de Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar, iar potrivit art. 1 din Legea nr. 119/2018, prezenta lege stabilește condițiile și procedura de înregistrare, fabricație, import, export, depozitare, distribuție și eliberare a medicamentelor de uz veterinar în scopul introducerii lor pe piața Republicii Moldova.

Așadar, a subliniat că cerințele față de dosarul normativ tehnic specificate în art. 9 cap. II din Legea nr. 119/2018, sunt relevante la înregistrarea inițială a medicamentelor de uz veterinar de specificație nouă sau la care s-au produs modificări în ceea ce privește parametrii din specificația de calitate și metodologia de control față de documentația prezentată la înregistrarea anterioară, când produsul farmaceutic de uz veterinar a fost rebutat la etapa de import, și au fost importate în țară după intrarea în vigoare a legii enunțate mai sus.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 119/2018, un medicament de uz veterinar poate fi comercializat pe teritoriul țării numai în baza unui certificat de înregistrare, emis de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, or potrivit art. 5 alin. (1), solicitant al înregistrării poate fii doar un deținător al autorizației sanitar-veterinare de funcționare cu profil de fabricație/import autorizai conform prevederilor art. 18 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară.

Excepție poate fi numai în cazul prevăzut la art. 4 alin. (2) din Legea nr. 119/2018, care stipulează că în cazul în care un medicament de uz veterinar a fost înregistrat inițial în conformitate cu prevederile alin. (1), orice adăugire privind speciile, concentrațiile, formele farmaceutice, căile de administrare, prezentările

suplimentare, precum și orice alte variații și extinderi trebuie să fie înregistrate, de asemenea, conform procedurii stabilite la art. 8.

Așadar, deoarece în cazul din speță medicamentele supuse reînregistrării nu au suferit careva modificări indicate supra, condiționarea prezentării copiei documentului care confirmă că medicamentul de uz veterinar este înregistrat pentru a fi introdus pe piață în țara de origine și copii ale tuturor medicamentelor de comercializare obținute dintr-o țară terță pentru medicamentul de uz veterinar în cauză, prevăzut la art. 9 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 119/2018, este una ilegală și nefondată.

Or, pentru medicamentele supuse reînregistrării au fost prezentate actele enumerate în Legea nr. 221/2007 la etapa înregistrării inițiale, iar reînregistrarea poate fi efectuată la cererea titularului numai când medicamentul a suferit careva modificări, fapt ce în cazul din speță nu este relevant.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 4, 7, 21, 22 Cod civil, art. 37, 37¹-37⁷ din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară, Legii nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar, Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, art. 30, 162-168, 189, 191-195, 203-206 lit. a), b) alin. (1), 208 alin. (1)-(3), 209 alin. (2), 211, 212, 218, 219 Cod administrativ.

A solicitat anularea integrală a răspunsului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 01-6/439 din 25 februarie 2021, la adresarea SRL „Nicoleta Lux” cu cererea prealabilă și înregistrată la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sub nr. 164 din 9 februarie 2021, privind obligarea în prelungirea certificatelor de înregistrare pe termen nelimitat la medicamentele (55 medicamente), obligarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor să elibereze certificate de înregistrare a medicamentelor de uz veterinar pe termen nelimitat, conform listei din anexa la cererea prealabilă din 9 februarie 2021, obligarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor să elibereze certificate de înregistrare a medicamentelor de uz veterinar pe termen nelimitat, conform listei din anexa la cererea prealabilă din 16 martie 2021.

Prin hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Nicoleta Lux”.

A fost anulat răspunsul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 01-6/439 din 25 februarie 2021 cu referire la cererile prelabile nr. 164 din 9 februarie 2021 și nr. 331 din 16 martie 2021.

A fost obligată Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor de a elibera certificate de înregistrare a medicamentelor de uz veterinar pe termen nelimitat conform listei anexelor la cererile prelabile nr. 164 din 9 februarie 2021 și nr. 331 din 16 martie 2021 depuse de SA „Nicoleta Lux” în adresa Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

La 18 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la

13 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, casată integral hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de SA „Nicoleta Lux”.

La 26 iulie 2022, SA „Nicoleta Lux” a depus recurs motivat împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe sau restituirea cauzei instanței de apel, dacă în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, SA „Nicoleta Lux” a menționat că la 23 iulie 2022 a făcut cunoștință cu dispozitivul deciziei, cât și cu decizia motivată din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 16 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a depus referință la recursul formulat de SA „Nicoleta Lux”, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului depus de SA „Nicoleta Lux”, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că termenele procedurale sunt o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procesuale, de asigurare a celerității înfăptuirii actului de justiție și de fortificare a securității raporturilor juridice.

Aplicarea justă a normelor legale, în ceea ce privește termenele procedurale, presupune calcularea corectă a acestora. Stabilirea exactă a termenului procedural implică efectuarea unui calcul obiectiv al datei calendaristice concrete, al momentului de timp sau al începutului (expirării) evenimentului, fapt care permite efectuarea sau determină abținerea de la realizarea anumitor acțiuni procesuale. Calculul greșit al termenului procedural conduce la încălcarea (nerespectarea) sau omiterea acestuia, fapt care determină decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură și, drept consecință, declararea inadmisibilă a recursului.

Conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței

de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, incertitudinea juridică ce vizează începutul curgerii termenului pentru depunerea cererii de recurs și a motivării acesteia este strâns legată de noțiunea generică de „decizie”, care este una proprie Codului administrativ.

Așadar, pentru a înțelege sensul pe care legiuitorul a dorit să îl dea sintagmei „decizia instanței de apel” din art. 245 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că prin noțiunea de „decizie” se subînțelege la caz: 1) dispozitivul deciziei curții de apel; 2) decizia motivată a curții de apel.

Or, din coroborarea art. 191 alin. (2) și (3), 226, 240 alin. (3) și 245 Cod administrativ, rezultă inechivoc că după examinarea cererii de apel, instanța de apel adoptă decizia în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a deciziei instanței de apel careia i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac.

Iar motivarea, în scris, a deciziei adoptate are loc în termenul specificat la art. 226 alin. (2) și (4) și art. 240 alin. (3) Cod administrativ.

Asta, deoarece motivarea recursului se depune doar după notificarea deciziei motivate a instanței de apel, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul deciziei motivate a instanței de apel, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în decizie.

Distinct de cele menționate, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite (dies a quo), și anume: în temeiul art. 245 alin. (1) Cod administrativ, de la notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Iar în temeiul art. 245 alin. (2) Cod administrativ, de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă, după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, coroborate cu prevederile art. 245 alin. (1) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, la caz, dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat public la data de 19 aprilie 2022 (f. d. 104 vol. II).

Concomitent, din actele cauzei, instanța de recurs reține expedierea de către Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, la 11 mai 2022 către părți, inclusiv și SA „Nicoleta Lux”, a copiei dispozitivului deciziei instanței de apel,

fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 115 vol. II).

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că notificarea se dispune de instanța de judecată, prin alegerea unei modalități stabilite de art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) Cod administrativ, prin urmare, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare a aducerii la cunoștință a dispozitivului deciziei instanței de apel.

Respectiv, notificarea dispozitivului deciziei participanților la proces are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

Astfel, fiind stabilit cu certitudine că la data de 11 mai 2022, copia dispozitivului deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată către SA „Nicoleta Lux”, prin intermediul poștei electronice, la adresa de e-mail – nicoletalux@gmail.com, precum și la adresa de e-mail – liuba.nicoleta_lux@yahoo.com, fapt se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 115 vol. II), termenul de declarare a recursului pentru SA „Nicoleta Lux”, prin prisma art. 245 alin. (1) Cod administrativ, ținând cont de data notificării dispozitivului deciziei instanței de apel, a expirat la data de 10 iunie 2022.

La caz, se atestă că recurenta SA „Nicoleta Lux” nu a depus un recurs nemotivat în termen de 30 de zile din momentul notificării dispozitivului deciziei instanței de apel, așa cum prevede alin. (1) al art. 245 Cod administrativ, dar a depus la 26 iulie 2022, un recurs motivat (f. d. 121-129 vol. II).

Prin urmare, depunând recursul numai la data de 26 iulie 2022, SA „Nicoleta Lux” a omis termenul de 30 de zile prevăzut de lege, motiv pentru care survin consecințele art. 246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea copieii dispozitivului deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, corespund întru totul exigențelor legale.

Mai cu seamă că prin intermediul adresei de e-mail liuba.nicoleta_lux@yahoo.com a fost depusă și cererea de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, adresa electronică menționată fiind utilizată și pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel (f. d. 2, 238 vol. I, 86-87, 92 vol. II).

Din aceste considerente, având în vedere faptul că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție și că în

cazul examinării admisibilității recursului depus de SA „Nicoleta Lux”, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l declara inadmisibil prin prisma aspectelor sus-enunțate.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Nicoleta Lux” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu